

Velikonočno voščilo nadškofa dr. Franca Rodeta

„Slovenski narod, slovenski človek še kako potrebuje veselja in upanja, saj nam lega v tem času zelo primanjkuje. Zato želim vsem Slovenkam in Slovencem, naj svetloba slavno vstalega Kristusa prežene vse temine duše in srca,“ je v voščilu ob veliki noči dejal ljubljanski nadškof dr. Franc Rode ter vsem zaželel srečne, upanja polne in vesele velikonočne praznike.

„Velikonočni praznik se je globoko ukoreninil med slovenskim narodom, ob njem so nastale in se do danes ohranile številne ljudske šege in navade. Vsi ti običaji so prežeti z veseljem in upanjem.

Upanje v novo življenje, veselje, ker je smrt premagana. Vse to izvira iz osrednjega sporočila velikonočnega praznika. S Kristusovim vstajenjem iz groba sta smrt in greh premagana. Človeku se odpirajo brezmejni obzorja novega, večnega življenja. Zato je normalno ozračje, v katerem živi kristjan, ozračje veselja in upanja. Samo krščanstvo je rešilo problem smrti, vsi drugi so odpovedali, je dejal francoski pisatelj Andre Malraux. Zadnjo besedo o človeški usodi naj bi imela smrt, krščanstvo pa trdi, da bo imelo zadnjo besedo življenje.“

Slovesni obredi po slovenskih škofijah

„Tema smrti se izgublja pred žarki velikonočnega jutra. Krvave potne kaplje velikega četrtka, križ velikega petka in grobni hlad velike sobote so v siju današnjega dne zažareli v popolnoma drugi luči. Trpljenje in smrt sta premagana; svet je spet poln življenja. V moči Duha ljubezni, v moči Duha, ki daje življenje, božje ljudstvo radostno vzdika svojemu Odrašeniku: Aletuja, Kristus živi!“, so zapisali slovenski škofje v velikonočnem voščilu.

Obenem so tega prešernega veselja, življenjske radosti in optimizma, novega zaleta in poguma, zaželeli vsem slovenskim duhovnikom, redovnikom in redovnicam, vsem cerkvenim sodelavcem in vsem rojakom doma in po svetu. Naj vas velikonočni prazniki obogatijo z obiljem milosti in Božjega blagoslova, želijo v velikonočnem voščilu slovenski škofje.

Na Veliki četrtek so somaševanje vodili slovenski škofje ordinariji: v Ljubljani nadškof metropolit Franc Rode, v Mariboru škof dr. Franc Kramberger, v Kopru škof msgr. Metod Pirih.

V Ljubljani je na veliki petek bogoslužje velikega petka vodil škof Kvas skupaj z nadškofom Rode in škofom Uranom, na veliko soboto pa velikonočno vigilijo vodil nadškof Rode. Nadškof Rode je na veliko noč vodil vstajenjsko slovesnost in slovesno mašo, popoldan pa potresno pobožnost ob 103-letnici ljubljanskega potresa.

V stolnici v Mariboru je slovesno mašo Gospodove večerje vodil škof Kramberger, obrede velikega petka pa škof Smej. Velikonočno vigilijo in nedeljsko slavnostno mašo v stolnici je vodil škof Kramberger.

V stolnici v Kopru je škof Pirih vodil bogoslužje velikega petka, sobotno velikonočno vigilijo ter nedeljsko slovesno mašo.

Demos: Za prenavo Slovenije

Lani ustanovljeno Društvo za preučevanje in demokratično obnovo Slovenije, s krajšim imenom Demos, ki združuje predvsem poslance, ministre, župane in svetnike nekdanjega Demosa, je na slovesnosti 9. aprila v prostorih Svetovnega slovenskega kongresa v Ljubljani obeležilo 150. obletnico Programa zedinjene Slovenije.

Slovesnosti se je udeležilo približno 90 članov oziroma somišljenikov strank nekdanje koalicije Demos, od posebej vabljenih gostov pa je na uvodnem delu prireditve sodeloval le predsednik Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) Lojze Peterle.

Predsednik društva Demos Ludvik Toplak in predsednik Demosove vlade Peterle sta v nagovori potrdila, da se je v Sloveniji začela politična in programska preobrazba oziroma da so nekatere točke nekdanjega Demosa izpolnjene, oba pa sta menila, da je nujna kulturna, socialna in moralna prenova v Sloveniji.

Rektor mariborske univerze Ludvik Toplak je ocenil, da je v Sloveniji zmagal koalicijski pragmatizem, ki ga spremljajo nujni sopotniki: gospodarski kriminal, mafija in pravni nered.

Lojze Peterle pa je menil, da v Sloveniji potrebujemo alternativo strankam komunističnega porekla ter resnično razmejitev med demokracijo in totalitarnim režimom,

v zvezi z mednarodnim položajem države in domnevno izgubo nacionalne identitete v združenji Evropi pa je menil, da je vprašanje identitete eminentno notranjepolitično vprašanje, usodno povezano z vprašanjem naše vzgoje.

Sicer pa se je slovesnost začela z nastopom Toneta Kuntnerja, ki je prebral Program zedinjene Slovenije iz leta 1848, v katerem so narodno osveščeni Slovenci zahtevali uvedbo slovenskega jezika v šole in urade in združitev slovenskih pokrajin v „eno kraljestvo pod imenom Slovenija“ in zavrnili združitev Slovenije v nemško zvezo. V drugem delu slovesnosti je dr. Stane Granda spregovoril o letu 1848 in začetkih demokracije na Slovenskem.

Društvo za preučevanje in demokratično obnovo Slovenije, Demos, je samostojno, prostovoljno, nepridobitno združenje poslancev nekdanje poslanske skupine Demos, znanstvenikov, raziskovalcev in drugih državljanov Slovenije. Društvo želi z aktivnim delom na področju izobraževanja, znanosti, raziskovanja, založništva in publicistike prispevati k uveljavljanju in razvijanju humanizma, mednarodnega sodelovanja in etike članov, goji vrednote Demosa ter razvija državljansko in politično kulturo za politično, socialno in moralno prenavo v Sloveniji.

Močan potres prizadel Slovenijo

Slovenijo je na velikonočno nedeljo, 12. aprila ob 12 uri in 55 minut prizadel močan potresni sunek. Žarišče potresa je bilo med Bovcem in Kobaridom, kjer so ga tudi najmočnejše čutili. Strokovnjaki Uprave RS za geofiziko ocenjujejo, da je bila intenziteta potresa v širšem nadžariščnem območju 7 stopnje po evropski potresni lestvici, ki je približno enaka Mercallijevi lestvici, ponekod pa je dosegla tudi 8 stopnjo. Lokalna magnituda potresa je bila približno 5,5 po Richterjevi lestvici.

Temu potresnemu sunku je sledila še vrsta šibkejših potresov in kot pravijo strokovnjaki, se tla umirjajo. Tako je že prvi naslednji močnejši sunek že bil zabeležen ob 13.38 in sicer po lokalni magnitudi 2,1; ob 13.50 minut enake jakosti, močnejši potresni sunek je zatresel tla tudi ob 15.35 minut in sicer jakosti 3,2; čutili so ga tudi Ljubljančani. Tla se še vedno tresejo.

Ker je bil potresni sunek 17 kilometrov v globini zemlje, se je zaradi tega čutil po celi Sloveniji pa tudi po drugih državah. Na italijanski strani so ga čutili v Istri in večjih predelih severovzhodne Italije vse do Milana. Čutili ga je bilo po vsem zahodnem delu Hrvaške, po vsej Avstriji, najbolj na Koroškem, pa tudi v Zgornji Avstriji in na Dunaju.

Nemška tiskovna agencija je poročala, da je potres zatresel tudi okolico Münchna, avstrijska televizija pa, da naj bi bila pri tem poškodovana tudi katedrala v Krki iz 12. stoletja.

Potres so močno čutili tudi na Goriškem, v Bohinju ter Zgornjesavski dolini. S teh območij poročajo tudi o manjši škodi. Na Gorenjskem, predvsem v Bohinju in na Jesenicah, se je porušilo več dimnikov, na območju Bohinja kar 37, poškodovane so strehe, poročajo pa tudi o razpokah, zlasti na starejših objektih. Del obale Bohinjskega jezera na območju Ukanca se je pogreznil v jezero.

Nekoliko manj so potres čutili tudi na območju ljubljanske kotline, celo na Štajerskem. Na teh območjih poškodb ni bilo.

V bovškem zdravstvenem domu so zaradi lažjih poškodb oskrbeli tri ljudi, še pet pa jih je pomoč poiskalo zaradi povišanega krvnega tlaka kot posledice stresa. Ta je bil tako močan za nekega 75-letnega Bovčana, da je umrl zaradi srčne kapi.

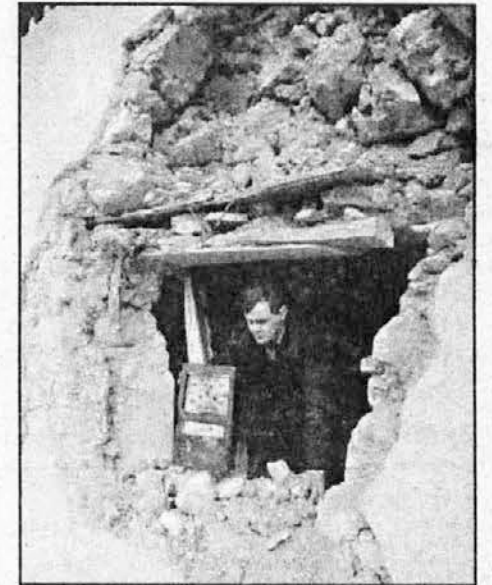
Trenutno obratuje dežurna ambulanta v približno 30 km oddaljenem Tolminu, v Bovcu pa je 24 ur v pripravljenosti dežurna ekipa z zdravnikom in medicinsko sestro. Ves čas je na voljo tudi reševalno vozilo, ki ga v Bovcu sicer nimajo.

Slike o potresu so vzete po Internetu iz Večera in Dnevnika

GMOTNA ŠKODA

Potres pa je zahteval zelo veliko gmotno škodo in to na razmeroma širokem območju. Na Kobariskem in Bovškem nobena starejša hiša ali gospodarsko poslopje nista ostala nepoškodovana, podrtih je več kot tretjina dimnikov, skoraj dvesto hiš pa

je ostalo brez streh. S Kobariskim so prekinjene vse redne telefonske povezave. Sporočili so tudi, da je promet na cesti Kobarid-Bovec močno oviran zaradi zemeljskega plazov, ki se je ob potresu vsul na cestišče. Na cesti proti Bovcu so se ponekod na cestišče skotalile tudi večje skale. Cesta na Predel je zaprta. Potres je sprožil tudi nekaj plazov, ki pa na srečo niso ogrozili prebivalcev.

Bovška hotela Alp in Kanin so zaradi poškodb vodne napeljave izpraznili, okoli 160 gostov pa je odšlo domov. Močno je poškodovan tudi stari hotel Golobar in več Alpkomercovih trgovin v Bovcu. V telovadnici pri bovški osnovni šoli in v depandansah hotela Kanin pa so že pripravili 160 ležišč za najbolj ogrožene. Težave so le s pitno vodo, ki je kalna in jo je treba prekuhavati. Po prvih neuradnih podatkih ni prišlo do poškodb na cevovodih, temveč gre le za kalnost vira.

Turisti, v večini raftarji, so Posočje začeli zapuščati kmalu po potresu.

Zelo sta prizadeti vasi Kal in Koritnica in stanovanjski objekti v Trenti. Prebivalce vasi Drežniške Ravne, ki so bile v epicentru potresa, kjer je bilo poškodovanih 15 hiš in niso več primerne za bivanje, so namestili pri sosedih, v Kobaridu.

Potres je poškodoval tudi nekaj drugih gospodarskih in sakralnih objektov, v kobarški Planiki so morali zaustaviti sušenje posnetega mleka in bodo v prihodnjih dneh namolženo predelovali v druge mlečne izdelke. Poškodovana je Alpkomercova blagovnica v Tolminu, cerkve v Kobaridu, Tolminu, Logu pod Mangrtom in v vasi Soča ter župnišče v Kobaridu.

POMOČ PRIHAJA

Pomoč za zasilno nastanitev za okrog 100 ljudi je že na poti v Bovec, gre pa za

Nad. na 6. str.

STRAN 4:

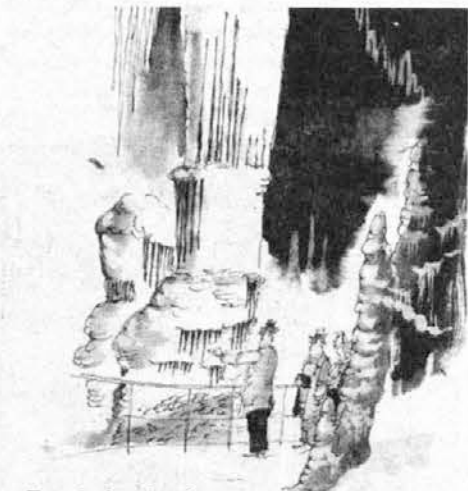
Skavtizem in zgodovina

Zgodilo se je v Sloveniji...

DRŽAVNI ZBOR SPREJEL PRORAČUN

Državni zbor je 9. aprila s 44 glasov „za“ in dvema glasovoma „proti“ sprejel letošnji proračun, „težak“ 870 milijard tolarjev. Na prihodkovni strani naj bi se letos v državno blagajno nateklo 841,2 milijarde tolarjev. Proračunski primanjkljaj bo 29,3 milijarde oziroma 0,9 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP).

Postojnska je med slovenskimi jamami največja, takoj za proračunsko

POKRAJINE V SLOVENIJI

Uvedbo pokrajin v Sloveniji predvideva že slovenska ustava, vendar zakonskih norm za njihov nastanek in delovanje še ni. Teze za njihovo uvedbo je prejšnji predstavila služba vlade za lokalno samoupravo oziroma minister brez listnice, pristojen za to področje, Božo Grafenauer. Zakonski predlog o pokrajinah bo prišel v parlamentarno proceduro prihodnje leto.

V IRAKU TUDI SODELOVAL SLOVENSKI DIPLOMAT

Slovenski ambasador v Egiptu Andrej Žlebnik je bil v 20-članski diplomatski skupini, ki je jamčila za nemoteno delo 50 posebnih inšpektorjev Združenih narodov. Ti že več let pregledujejo in odkrivajo morebitna iraška skladišča orožja za množično uničevanje in so v preteklih dneh, tudi s posredovanjem diplomatov, lahko nemoteno vstopili v osem predsedniških palač, kamor jim je bil doslej vstop prepovedan. Slovenija je kot članica Varnostnega sveta v teh misijah za Irak dobila dve mesti. Prvo je zasedel Andrej Žlebnik, medtem ko je za prihodnje misije predviden tudi slovenski ambasador v Turčiji Benjamin Lukman.

PREDSEDNIK BIH NA OBISKU

9. aprila je na dvodnevni uradni obisk v Slovenijo prispel predsednik predsedstva BiH Alija Izetbegović. Delegacija BiH se je s slovensko delegacijo med drugim pogovarjala o možnostih za poglobljanje meddržavnih odnosov, pa tudi o uresničevanju daytonskega sporazuma. Gost se je zahvalil Sloveniji za njeno podporo BiH med vojno

ter za zagovarjanje principielnega stališča o celoviti BiH kot enotni državi več nacionalnih skupnosti. BiH računa na podporo, izkušnje in znanje Slovenije tudi v prihodnje, zlasti pri vključevanju v EZ, ustanove zveze Nato ter v Cefto. Izetbegović je zatem pričel svoj neuradni obisk v naši državi, ki ga je preživel ob slovenski obali.

NOVI NAČELNIK GENERALŠTABA

Vlada je 9. aprila na predlog obrambnega ministra Alojza Krapeža za načelnika generalštaba Slovenske vojske imenovala polkovnika Iztoka Podbregarja, za državnega sekretarja odgovornega za vojaške zadeve pa polkovnika Bogdana Koprivnikarja, ki trenutno opravlja nalogo vojaškega atašeya v Budimpešti in se mu mandat izteče letos. Dosedanji načelnik generalštaba generalpolkovnik Albin Gutman ostaja na obrambnem ministrstvu in bo prevzel nove dolžnosti. Vlada je še razrešila tri od štirih državnih sekretarjev na obrambnem ministrstvu.

Obe zamenjavi zagotovo ne prispevata k izboljšanju možnosti Slovenije za vstop v zvezo Nato v drugem krogu, je dejal prvak SDS Janez Janša in med drugim izrazil tudi protest zoper način urejanja kadrovskega zadev v Slovenski vojski. Tudi pri SKD obžalujejo zamenjavo dosedanjega načelnika generalštaba Gutmana, ki je bil na tem mestu od osamosvojitve dalje. Po njihovem mnenju novo imenovana nista dobra naložba, ker sta se oba šolala na jugoslovanskih vojaških akademijah.

NAGRAJENI VELIKONOČNI PIRH

Na že tradicionalni natečaj časnika Slovenske novice za najlepši pirh z narodnim motivom in s fantazijskim vzorcem (seveda

pa ni bilo mišljeno religioznim) je bil velik odziv tudi letos. Komisija je za najlepši tradicionalni velikonočni pirh razglasila tistega, ki ga je poslala Marija Kordaš iz Kamnika (s čebulnimi listi obarvano jajce, na katerem je izpraskan značilni folklorni vzorec), za nov pristop pri krašenju jajc pa bo nagrajena Doroteja Lekše iz Šoštanja (izpihano jajce je vložila v dve malce večji polovici lupine in nanj narisala dva obraza).

SKUPINE PRIJATELJSTVA

Poleg obstoječih skupin prijateljstva z Veliko Britanijo, Češko, Dansko, Nemčijo, ZRJ, Kanado, Madžarsko, Avstrijo, ZDA, Hrvaško in Italijo so v DZ RS zboru ustanovili tudi Skupino prijateljstva s Poljsko.

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerič

Koliko časa se že vleče zadeva Menemove ponovne kandidature? Mislim, da precej. Dejansko od samega trenutka, ko je leta 1995 nastopil svojo drugo predsedniško dobo. Od takrat tudi na teh straneh zapravljamo čas in prostor za to polemiko. Vendar ni mogoče mimo nje. Zlasti ne, ker se večji del argentinskega političnega življenja suče okoli tega vprašanja. Kljub temu mnogokrat kak bralec potarna, da pravzaprav ne ve, zakaj gre, in prosim, naj vendar stvar enostavno razložimo. Skušal bom to storiti v teh vrsticah.

DVE POTI

Dejstvo je enostavno: sedanji predsednik hoče ostati pri krmilu države še ponovno predsedniško dobo štirih let. Argentinska ustava pa to izrecno prepoveduje, ne le, ker dovoli le dve zaporedni predsedniški dobi, temveč tudi, ker so ob zadnji reformi leta 1994 ustavodajni možje izrecno zapisali, da se tedanja doba Menemovega vladanja že šteje za prvi mandat.

Tako dejansko predsedniku, če hoče ponovno kandidirati, ostane edina res legalna pot: doseči ponovno ustavno reformo. To pa je spričo političnega položaja in spričo razmerja sil v parlamentu dejansko nemogoče. Kot je dejal eden glavnih nasprotnikov tega pokreta, guverner Duhalde, bi bilo „lažje bos priti na Everest“.

Ostane pa še neka druga pot, formalno nelegalna, a realno možna: preko vrhovnega sodišča. Že nekaj časa tečejo razni sodnijski postopki, da bi se Menemu kandidatura omogočila po sodnijski poti, čeprav bi s tem povzročili ustavni konflikt. Glavni razlog za to navajajo, da je po ustavni reformi vladal komaj enajst mesecev, kar se ne more šteti kot cel predsedniški mandat. Ideja je iz trte zvita, ker je ustavno besedilo prozorno jasno, a je edina, ki jo imajo pri roki menemisti, da pritiskajo na vrhovno sodišče (ki je v Argentini obenen tudi ustavno sodišče) v upanju, da Menemu prijazna večina v tem vrhovnem organu odobri to ustavno pustolovščino.

Tak je položaj. Kaj pa potem dela ali govori eden ali drugi izmed igralcev te tragikomedije, je pa popolnoma različna zadeva. Zato ne smemo nasedati na limanice, ko beremo ali slišimo, da je Menem opustil sodnijsko pot in sedaj njegovi oprode napejajo sile v Kongresu. Edina pot, ki Menemu lahko omogoči tretjo predsedniško kandidaturu, pelje skozi Vrhovno sodišče. Vse ostalo je pesek v oči.

KRALJ IN PRESTOLONASLEDNIK

Čeprav je treba priznati, da se predsednik ne poda tako lahko, se zaveda velikih težav. Morda so te res večje, kot pa je pričakoval. A odločen je, da če mu uide tretje predsedništvo, mu ne sme uiti oblast. Od tu njegov srd na buenosaireskega guvernerja Duhaldeja, ki smatra, da ima sam dovolj politične moči, da mu sedaj pripada predsedniška kandidatura. Sploh Menem Duhaldeju ne zaupa v nobenem oziru in je doslej že storil vse, da bi guvernerju zaprl pot do predsedniškega mesta.

Ni daleč od resnice trditev, da bi Menem raje vodil opozicijo v primeru peronističnega poraza, kot pa stal v ozadju, medtem ko bi Duhalde vladal. Veliko vprašanje pa je, če je pripravljen pristati tudi na razkol peronizma, le da Duhaldeju prepreči predsedništvo. Po drugi strani pa je že jasno, da je guverner namenjen nategniti vrh do skrajnosti, ker je že zatrdil, da „jaz morda ne bom predsednik, a Menem bo padel z menoj“. Je pa že res, da stvari tako stojijo, da drug brez drugega nimata nikakega izgleda za zmago.

Zato je celoten Duhaldejev napor us-

merjen v utrditev lastne predsedniške kandidature. Menema pa skrbi osebni prestiž pa tudi izbira morebitnega naslednika, če bi njemu samemu ne uspela borba za tretji mandat. Prav te dni je jasno pokazal, koga ima v mislih. Imenoval je svojega ljubljence, bivšega tukumanskega guvernerja (Ramon Ortega, tudi bivši popevkar) na ključno mesto tajnika za socialni razvoj. S tega mesta lahko igra dvojno vlogo: večja socialni ugled vlade (če bi končno Menem le kandidiral) in gradi lastni prestiž, za primer da bi se on sam potegoval za predsedniški prestol. Jasno in glasno je izrazil, da ga ne moti vloga „nadomestnega kandidata“. Pač, take poslušnosti si Menem želi.

RAZSIPANJE SREDI KRIZE

Ortega je že dosegel prvo veliko zmago. Zahteval je, da se zedinijo vsi socialni in razvojni načrti v en sam resor, seveda pod njegovim nadzorstvom. To mu je bilo tudi ugojeno. Sedaj ima v rokah celotno socialno akcijo vlade in seveda tudi celotni socialni proračun v višini kakih devetsto milijonov dolarjev.

Rastoča socialna radodarnost vlade pa je pričela skrbeti podjetnike. Skrb povzroča tudi delegaciji Mednarodnega denarnega fonda, ki se je mudila v Buenos Airesu in naletela na gluha ušesa in ostre besede celotne vlade. Dejansko je ta delegacija doživela neke vrste splošni upor argentinskih ekonomskih oblasti, kar se doslej por Menemovo vlado še nikdar ni zgodilo.

A ne mislimo, da ja vse res tako. Komaj je gospa Teresa Ter Minassian jezno odnesla pete, je za njo v ZDA pohitel gospodarski minister Roque Fernandez, da se v miru bolj hladnega severa, daleč od pritiskov predvolilne kampanje, resno pogovori o tehničnih gospodarskih zadevah.

Na splošno v ZDA prevladuje mnenje, da je škodljivo to vmešavanje politike v gospodarske zadeve. Položaj države ni rožnat spričo ogromnega zunanjetrgovskega deficita in težkega zunanega dolga, ki ga mora Argentina odplačevati. Strokovnjaki Fonda menijo, da je v takem položaju lahko nevaren močan gospodarski razmah, ki ga je Argentina doživljala zadnja leta. Zato svetujejo, naj se ekonomija „nekoliko ohladi“. Prav tega pa vlada (Menem) noče, ker hoče z javnimi deli (avtoceste) in socialnim razvojem (razni vilinski golaži) pokazati, kako se imamo dobro in kako bo lahko še boljše, če na prihodnjih volitvah zmaga Menem ali njegov prestolonaslednik.

Menemove sanje o ponovni kandidaturi pa so te dni doživele nov, precej močan udarec. Argentinska katoliška revija Criterio, ena najbolj resnih ter intelektualno spoštovanih, je v uvodniku zadnje številke ostro nastopila proti tem poizkusom ovekovečenja na oblasti. Pot skozi Vrhovno sodišče označuje direktno za „ilegalno“ in trdi, da če bi prišlo do tretjega predsednikovega mandata, bi bil to neke vrste „juridični državni udar“. Sploh svari pred navalom reelekcionizma, v katerega so zapleteni „najožji predsednikovi sodelavci“.

Uvodnik je Criterio objavil teden dni pred začetkom ponovnega zasedanja argentinske škofovske konference. In čeprav se ta verjetno ne bo javno izrekla o zadevi tretje kandidature, je cerkveno menje v tem oziru visoko cenjeno tudi v političnih in gospodarskih krogih. Podpora Cerkev javnemu mnenju, ki se vedno bolj izraža proti Menemovim naporom nedogledne vlade, lahko pomeni smrtni udarec sanjam o tretjem mandatu. Seveda, s tem kriza v peronizmu ne bo končana. Morda se bo pravi boj šele začel. Medtem pa opozicija ne najde poti in ne zna izrabiti šibkih vladnih strani.

FAZ: Slovenija v predsobi

Nemški dnevnik Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ) 29. marca na prvi strani objavlja daljši članek o Sloveniji časnika Reinhard Olta. „Prihodnji teden se začnejo formalna pogajanja s prvimi bodočimi članicami Evropske zveze. Slovenija se lahko čuti kot prvorazredna kandidatka za EZ in ima dobre možnosti, da prva pride na cilj,” začne FAZ. Spodbudnim tonom v začetku članka pa sledi kar nekaj očitkov na račun Slovenije, predvsem kritik postopkov denacionalizacije in oblasti v Ljubljani nasploh. Navajamo nekaj misli iz članka:

Majhna dežela na sončni strani Alp se gospodarsko dobro razvija. Gospodarski podatki pa niso edini odločilni pri sprejemu v EZ. V pristopnih priporočilih Evropska komisija opozarja na težava vprašanja: v Slovenijo priteka premalo tujega investicijskega kapitala, razpletanje konglomeratov na telekomunikacijskem in energetskem področju ter v bančništvu, ki so v državni lasti, napreduje prepočasno, skorajda izključno favoriziranje domačinov pri privatizaciji podjetij pa prispeva prej k hromitvi kot pospešitvi strukturnih sprememb.

Za tem tiči bojazen dvomilijonskega naroda, da bi lahko z gospodarskimi instrumenti minirali leta 1991 doseženo neodvisnost. Z omejitvami, ki naj bi preprečile „razprodajo domovine”, je povezana napaka, da so odločitve in pristojnosti v podjetjih prepuščene tistim, ki z roko v roki delajo s politično elito, ki je po zamenjavi sistema spremenila politične barve, in se občasno vedejo celo kot novi lastniki.

Poleg tega na tisoče zahtevkov čaka na odločitev o ponovni privatizaciji nacionaliziranega premoženja. Dediščina komunističnega režima čaka na vrnitev nekdanjim lastnikom in odpravo krivic. Kako izostriti čut za to, ko se zdi, da slovensko vodstvo mirno dopušča zavlačevanja? Kako pomagati pravici do uveljavitve, ko se interesna skupnost, sestavljena iz ohranjevalcev državnega premoženja, novih lastnikov ne-

kdaj družbenega premoženja, upraviteljev skladov, političnih sil od skrajne levice do desnice ter osebno in ideološko povezanih medijev, bori proti „ponovni fevdalizaciji” premoženja.

Poleg slovenske katoliške Cerkve, ki ji blatijo ustavno priznane zahteve po vračilu premoženja, so tudi „zgodovinske rodbine” izgovor za politične igrice. Njihovo ime je ožigosano, obravnavanje njihovih prošelj upravičuje očitke diskriminacije. Da bi tudi v Sloveniji pomagali splošno priznani pravici do premika, je obsežna naloga, za katero se je ljubljanska oblast obvezala s potjo v EZ.

Namesto da bi upoštevala namige od zunaj, da se mora država še naprej odpirati, ali neprikrite namige na pomanjkljivosti v demokratizaciji in liberalizaciji, kot jih je lani dala ameriška zunanja ministrica Albrightova, Ljubljana zapravlja dragoceno energijo.

K nujnim nalogam sodijo sprostitev odnosov z Italijo, ureditev spornih vprašanj z Avstrijo - kot obeh sosed, ki bodo nekega dne sodelovali pri ratifikaciji sprejema Slovenije. Številna vprašanja v odnosu s Hrvaško, katere meja s Slovenijo bo nekega dne zunanja meja Evropske zveze, čakajo na odgovore, iz katerih bo zveza razbrala, da si s sprejemom Slovenije na Balkanu ne bo prisluzila novih sosedskih ali celo mejnih konfliktov. Očitnih rezultatov doslej še ni.

Za pogajalsko ozračje z Brusljem bo le malo koristi, če bodo v kontaktni odbor s slovensko skupino Evropskega parlamenta odposlane tudi sile, poosebljene v političnem skrajnežu Jelinčiču. Odgovorni v Ljubljani s tem kažejo premalo izostren občutek - tako navznoter kot na zunaj. Če bosta vlada in parlament dopustila, da bodo pozitivno podoba Slovenije, ki bi jo moral dobiti zunanji svet, prekrili motni trenutni vtisi, bi lahko država v procesu približevanja evroatlantskim integracijam zdrsnila še za druge prosilke za članstvo v EZ.

PREJELI SMO

Ivo Žajdela je predlagal koalicijo z Jelinčičem

Ivo Žajdela že v nekaj številkah Svobodne Slovenije objavlja zapis z naslovom „Kaj je s slovensko pomladjo? Kako odpraviti posledice pozebe?” V njem analizira vzroke za izstop SLS iz koalicije strank slovenske pomladi in za prestop k LDS. Tokrat ne nameravamo širše odgovarjati na njegove ocene, še posebej, ker mnogo ugotovitev drži in se lahko z nimi samo strinjamo, z glavno ugotovitvijo pa polemika ni potrebna, ker je ta ugotovitev sama po sebi na majavih nogah.

G. Žajdela namreč trdi, da SLS za svojo izdajo ni izključni krivec, temveč da sta bolj krivi SDS in SKD, ker sta ljudski stranki premalo popuščali oziroma nista dovolj upoštevali pritiskov znotraj te stranke. Bralci so sami spremljali dogajanja in si lahko tudi sami ustvarijo svoje mnenje o tej trditvi. Tega odgovora torej ne pišemo zaradi navedenih ocen.

Vendar pa je v spisu g. Žajdele tudi navedba, ki je vzbudila precej vprašanj in dvomov med bralci in volilci, ki sprašujejo, kakšno čarobno formulo je imel v rokavu Žajdela in zakaj smo jo v SDS zavrnili.

Ivo Žajdela je v svojem spisu med drugimi zapisal tudi naslednje:

„Pa čeprav SDS in SKD tu nista imeli več moči, bi v nastali situaciji vseeno morali potegniti nekatere poteze, ki so bile še možne, in ker tega nista storili, so na koncu ostale celo neizkoriščene. To seveda trdim zato, ker sem se po sili razmer v nastalo situacijo moral vplesti tudi sam. Čeprav sem tiste dni opravljal zelo nevhvaležen in neprijeten pogajalski posel, za to skoraj nihče ne ve, tudi zato ne, ker ta posel očitno ni nikogar zanimal. Na to moram žal jezno pristaviti: Zato pa imamo to, kar imamo!”

Ker Žajdela ni jasno povedal, kje se je pogajal, kdo ga je pooblastil in kaj je sploh bil njegov predlog, ki ni bil sprejet in je zato „vse propadlo”, na kratko naslednje:

1. Niti SDS niti SKD nista pooblastila g. Žajdela za pogajanje s katerokoli stranko.

2. Ivo Žajdela je v začetku leta 1997 na svojo roko obiskal Jelinčiča in njegovo SNS ter začel nastopati kot nekašen posrednik med njimi in strankami slovenske pomladi. Njegov predlog je bil, naj se Jelinčiču ponudi vse, kar bi zahteval (tudi tri ministrska mesta v vladi), samo da podpre pomladno stran in omogoči sestavo vlade.

3. V SDS smo g. Žajdela povedali, da se tako ali tako že pogovarjamo z vsemi strankami, da pa smo skeptični do njegovega predloga, ker poznamo Jelinčiča in se na njegovo besedo ne zanesemo. Kolikor vem, je podobne odgovore dobil tudi drugod.

Najbrž ni treba posebej poudarjati, da bi se v strankah slovenske pomladi oz. SDS, v kolikor bi po kakšnem slučaju dejansko sklenili koalicijo z Jelinčičem, odpravili svoji načelnosti. Za SDS torej tak predlog ni bil sprejemljiv že iz načelnih razlogov. Poleg tega pa smo se tako kot vsi drugi razumno misleči ljudje zavedali, da bi tudi v primeru, če bi do takšne povezave po kakšnem slučaju prišlo, stranke slovenske pomladi postale Jelinčičev talec, ki bi jih le-ta lahko izsiljeval na vsakem koraku, saj bi v rokah držal ključ do večine v parlamentu in s tem tudi usodo vlade.

To so bili torej razlogi da (samo)poslanstvo g. Žajdele ni uspelo. Če ga že omenja kot svojo zaslugo in krivi vse druge, bi bilo pošteno, da tudi bralcem pove, kakšen je bil njegov odločilni predlog.

Tiskovna predstavnik SDS
Boža Robnik

Položaj katoliške Cerkve v državah Evropske zveze

V Sloveniji je izšla knjižica prof. dr. Antona Stresa z naslovom **Cerkev in država**. V njej prikazuje celostne odnose na ravni institucij in skupnosti. Njen namen pa je, kot pravi Stres, predvsem razbiti predsodke v javnosti glede pogajanj med Cerkvijo in državo. V večini evropskih držav so ti odnosi namreč že urejeni, zato je za Slovenijo zelo zanimivo, kakšni so sklenjeni dogovori med Svetim sedežem in evropskimi državami, v katerih živi velik odstotek katoliškega prebivalstva.

V Avstriji sta osnova pravne ureditve ustava in konkordat. Cerkev ima status javnopravne osebe. Verouk je v vseh javnih osnovnih in srednjih šolah in je pod avtoriteto krajevnega škofa. Zasebne šole obiskuje okoli 65.000 učencev, učno osebje plačuje država, kar obsega okoli 70 odstotkov vseh stroškov. Cerkev financirajo davkoplačevalci, država iz naslova poprave krivic, dohodke prinašajo tudi cerkvene institucije. V javnih zavodih poteka tudi dušno pastirstvo. V vojski je posebna škofija, kurati so na stopnji oficirjev, kuratsko mesto je predvideno tudi v zaporih in ga plačuje država. V bolnišnicah kurate plačujejo lastniki.

In kakšen je položaj v Franciji, ki je najbolj korenito ločila Cerkev od države? Temelj pravne ureditve sta ustava in modus vivendi, ki ga je odobrila Pij XI. leta

1925. V javnih šolah ni verouka, vendar je z zakonom predviden prosti čas za verouk, v srednjih šolah pa je z zakonom predvidena možnost posebnega neplačanega dušnega pastirstva. Katoliške šole obiskuje 20 odstotkov otrok. Te šole lahko z državo podpišejo dve vrsti pogodb. Če podpišejo pridružitveno pogodbo, država plačuje vse osebje stoodstotno, če pa podpišejo navadno pogodbo, država plačuje samo učitelje. Za financiranje Cerkev sama pobira redno letno podporo vernikov. Lastnice cerkev so politične skupnosti in jih dajejo brezplačno na voljo cerkvenim skupnostim. Za darove in volila cerkvenim združenjem so predvidene davčne olajšave. Tudi v Franciji obstaja vojaška škofija, kurati so na stopnji oficirja. V bolnišnicah in zaporih kurate plačujejo lastniki ustanove.

V sosednji Italiji urejata pravni položaj Cerkve ustava in konkordat. Cerkev je pravna oseba javnega prava, njene pravne osebe pa so civilnopravne osebe. V vseh javnih osnovnih in srednjih šolah je uveden katoliški konfesionalni verouk. Poučujejo ga tisti, ki imajo dovoljenje škofa, plačuje pa jih država. Pouk je svoboden, obiskuje ga okrog 90 odstotkov učencev in dijakov. V Italiji je vseh katoliških šol približno 11.100 in ne dobivajo finančnih sredstev države. Davkoplačevalci lahko namenijo cerkvi 0,8 odstotka davka, drugi darovi,

namenjeni Cerkvi, se odštejejo od davčne osnove. Posredno jo z davčnimi olajšavami podpira tudi država. Obstaja vojaška škofija, v vojski opravljajo poslanstvo kaplani. Dušno pastirstvo je predvideno z zakonom tudi v bolnišnicah, podobno je v zaporih, v domovih za ostarele je položaj bolj svoboden in različen.

Nemški temeljni zakon, konkordati zveznih dežel in konkordat z nemškim cesarstvom zagotavljajo Cerkvi status ustanove javnega prava. Verouk je redni predmet v vseh javnih osnovnih in srednjih šolah razen v deželah Brandenburg, Bremen, Hamburg in Berlin. Glede vsebine in učnega osebja imajo vse pristojnosti škofje. Imajo 1156 privatnih šol, ki jih država financira od 65- do 90-odstotno. Davek, ki ga za Cerkev pobira država, pa znaša od 8 do 9 odstotkov dohodnine. Tako je v letu 1996 Cerkev iz tega naslova zbrala 8,9 milijarde mark. Dušno pastirstvo je z zakonom predvideno v bolnišnicah in zaporih, v vojski pa obstaja posebna škofija, ki jo vodi eden rednih škofov, škofijski urad pa generalni vojaški vikar.

V Španiji, ki velja za eno najbolj katoliških držav, ustava izrecno omenja katoliško Cerkev, odnose s Svetim sedežem pa danes urejajo štiri mednarodne pogodbe. Verouk v vseh javnih šolah je konfesionalen, odgovornost zanj ima Cerkev, učitelje pa plačuje država. Osnovne in srednje privatne šole finančno podpira država, to pa ne velja za gimnazije in univerze. Davkoplačevalci lahko namenijo Cerkvi 0,52 odstotka davka. Kljub temu pa država še pristavi v proračun Cerkve. Vsi drugi prihodki

so od darov vernikov in iz davčnih olajšav. Tudi v Španiji imajo vojaško škofijo, kurate v bolnišnicah in v zaporih pa plačuje država oziroma lastnik ustanove.

V knjigi prof. dr. Anton Stres poudarja, da sta Cerkev in država suvereni vsaka v svojem redu, kajti njuni cilji niso odvisni med seboj. Obe imata vsa potrebna sredstva za doseg svojih ciljev, pa tudi pravni red vsake od njiju je izviran in samostojen ter ne izhaja iz pravnega reda druge. Vendar je stališče katoliške Cerkve, da državna oblast ne more biti brezbržna do religioznosti in njenih vrednot, ki jih državljani priznavajo in spoštujejo, ne sme pa si prisvajati pooblastil za to področje. Zato gre za novo zvezo med sodobno demokratično državo in katoliško Cerkvijo, ki ni več institucionalizirana zveza med tronom in oltarjem. Gre za zvezo na področju moralnih vrednot, na katerih je zrasla moderna država in ki jih ta nenehno potrebuje, da državljani tudi v svojem osebnem pričanju in po svoji vesti sprejemajo demokratične postopke in ustanove. Tako Stres tudi konkordat in druge mednarodne pogodbe pojmuje kot natančnejšo pravno ureditev odnosov med Cerkvijo in državo, zlasti natančnejšo določitev zahtev in pravic, ki izhajajo iz pravice do kolektivne in individualne svobode. V zaključku pa pravi, da zaradi komunizma, ki je vero obravnaval kot zasebno zadevo državljanov, v naši mladi demokraciji religija in Cerkev nimata tistega prostora in nista tako sprejeti v javnem mnenju in splošni ureditvi, kakor je to v navadi v drugih demokratičnih in svobodoljubnih državah.

Slovenija, moja dežela

Rimska nekropola v Šempetru

pomembnega odkritja starorimske nekropole, kamor so v 1. in 2. stoletju po. Kr. pokopavali veljake iz bližnje rimske Celeje in iz Šempetra, kjer je bil sedež II. Italske legije, ki je branila zahodno mejo rimskega imperija. Našli so več velikih grobnic. Te so služile shranjevanju pepela pokojnih, skupaj z nekaterimi predmeti za drugi svet.

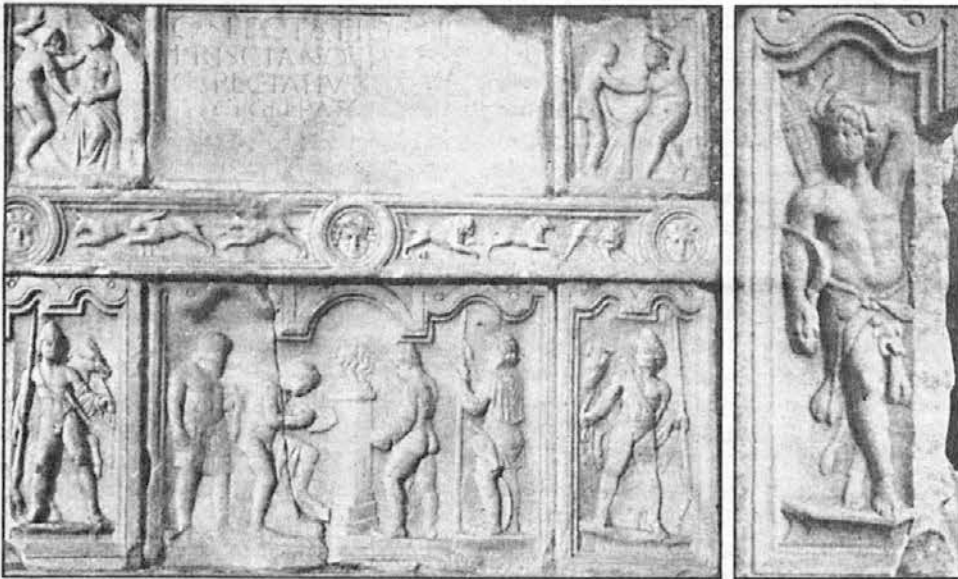
Največja je Priscianova grobnica, visoka 8,25 m, najbolj elegantna in gosposka pa je malo manjša Ennijeva grobnica (na sliki levo). Na njej so reliefno izklesani prizori iz antičnih mitov, ki simbolizirajo prehod v posmrtno življenje. Obenem pa slave tudi tostransko veselo življenje.

Relief na Priscianovi grobnici (glej spodaj levo) npr. prikazuje prizor ob žrtveniku, ko bi morala Ifigenija darovati bogovom svojega brata Oresta kot tujca. Na desni zvezani Orest, za njim stražar, na levi pisar in rabelj z mečem.

V Šempetru v Savinjski dolini so leta 1952 pri delih v sadovnjakih naključno našli kip sedeče žene. To je bil začetek

Spodaj desno je relief Poletje (mladenič s košaro klasja).

Danes je nekropola dobro urejena in si jo lahko ogledamo.

IVAN ŽNIDAR

Skavtizem in njegova zgodovina

Skavtsko gibanje je lansko leto praznovalo 140-letnico rojstva ustanovitelja sira Roberta Stephensa Smytha Baden Powella ali kakor so ga splošno imenovali Bi-Pi, in 90-letnico skavtskega delovanja v svetu. Slovenski skavti pa so praznovali 75-letnico organiziranega skavtstva v Sloveniji. Po nekaterih podatkih je ta mladinska svetovna organizacija od začetka do danes zajela četrto milijardo mladih najrazličnejših narodnosti, veroizpovedi in ras, danes pa to največje mladinsko gibanje šteje več kot 27 milijonov članov.

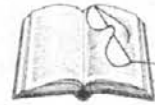
Sir Robert Baden Powell se je rodil 22. februarja 1859 v Londonu kot osmi od desetih otrok v družini anglikanskega župnika, pedagoga in profesorja teologije. Malemu Robertu je oče umrl že pri treh letih, za njegovo nadaljnjo vzgojo in oblikovanje je skrbel njegov ded po materini strani William Smyth, kartograf in astronom, zato je ljubezen do narave temeljno zaznamovala njegovo otroštvo.

Po končani gimnaziji se je vpisal v šolo za britanske častnike. Raznolika vojaška kariera ga je vodila po vseh koncih tedanjega britanskega imperija, od Indije do Južne Afrike, in v vojni v Burmi leta 1899 je prisluzil sloves heroja. Prav ta vojni dogodek je pomembno vplival na njegovo

poznejšo dejavnost. Tamkajšnje mesto Mafeking je namreč moral ohraniti pred obleganjem skoraj desetkrat močnejše sovražne vojske, zato se je moral obrniti na pomoč na mestno mladino. Ob akcijah fantov je Bi-Pi spoznal, da so bili sposobni v polnosti prevzeti hude napade in nevarnosti in sicer ob pogoju, da so imeli podporo in zaupanje voditeljev in proste roke pri izvedbi nalog.

Ob vrnitvi v Anglijo je objavil knjigo Napotki in ugledništvo, v kateri je ponudil zamisel o gibanju, ki bi mlade povezovalo v združenje v naravi, urjenju fizičnih sposobnosti in poglobljanju duhovnosti, da bi se mladi vzgajali za mir in ne za vojno. Uresničevanje Bi-Pijevih vzgojnih zamisli ni čakalo dolgo.

Poleti 1907 je zbral pisano družbo 22 fantov iz raznih družbenih slojev in jih odpeljal na otok Brownsea v Rakovskem zalivu. To poskusno taborjenje, ki je trajalo 12 dni, velja kot prvo srečanje in njegov uspeh je vzpodbudil voditelja, da je temeljito izdelal navodila za izvajanje skavtstva in jih že isto leto izdal v znameniti knjigi Skavtizem za fante - Scouting for boys. Avtor je v knjigi vzpodbujal mlade, naj se družijo v majhne skupine, pišejo dnevnik, dajo častne prisega, predvsem pa naj bodo

Pisali smo pred 50 leti...

Po Argentini

Entre Ríos - Slovenec proča od tam, da je klima približno taka kot v Buenos Airesu, samo da je bolj vroče. Povprečno je 18°. Komarjev pa ni niti toliko kot v Bs. As. Zasluzek je slab. Dober specialist ima 10-12 pesov na dan, navadni delavci pa 6-7 pesov na dan. Živež je malo cenejši, sadje pa dražje kot v Bs. As. Stanovanje ni tu problem. Ko si človek zasluži par sto pesov, si lahko postavi barako, ker je svet brezplačen. Včasih ga sicer zalije voda, a to le malokdaj. Mogoče enkrat vsakih 15 let kake m visoko. Stanovanje se dobi tud v mestu, ki šteje okrog 45.000 prebivalcev. Druge industrije razen lesne in mesne ni.

Cordoba - Dela v Cordobi je dovolj. Prednost pa imajo zidarji in tesarji. Podne-

bje je za naše ljudi ugodno, v bližini mesta so veliki hribi. Slovencev staronaseljencev je kakih 200. Žive dobro; večina ima lastne hiše, pa tudi velike hiše. Nekateri imajo poleg službe tudi majhne trgovine. Slovenci staronaseljenci imajo tudi svoje društvo, ki ima lastno hišo. Toda društvo je pod precejšnjim vplivom komunistične propagande.

Še iz Cordobe - Titovski poslanik v Argentini, generalni major France Pirc je v drugi polovici marca obiskal Cordobo. Toda godilo se mu je tamkaj zelo slabo, ker so mu zlasti Hrvatje tako zagodli, da je predčasno odpotoval nazaj v Buenos Aires.

Svobodna Slovenija, št. 8
15. aprila 1948

La República de Eslovenia

El embajador esloveno en la Argentina prof. dr. Janez Zgajnar presentó una reseña muy buena y exacta sobre la República de Eslovenia en la revista *Ámbito diplomático* en su N° 37/38. En veinte páginas analizó exhaustivamente la situación geográfica e histórica, el sistema político, la economía (con especial énfasis sobre las inversiones), la tradición cultural, la educación, y la situación social. En su artículo analiza además la situación política posterior a las elecciones de 1996, las relaciones internacionales y la mirada eslovena hacia el futuro.

Todo el artículo está ricamente ilustrado con excelentes fotografías sobre paisajes eslovenos, las principales ciudades, particularidades, recreaciones y tradiciones eslovenas.

Con respecto a las relaciones con la República Argentina escribe lo siguiente:

„Las relaciones entre Eslovenia y la Argentina son ejemplares. La Argentina fue uno de los primeros países en reconocer a Eslovenia: lo hizo ya el 16 de enero de 1992... desde el 24 de noviembre de 1994 Eslovenia tiene en Buenos Aires su única embajada en América del Sur; el 18 de marzo de 1994 asumió sus funciones el embajador.

Ambas naciones colaboran activamente especialmente en organismos internacionales. En nuestra opinión, contribuyeron sus-

tancialmente a esto nuestros compatriotas que en un número cercano a los 300 mil viven en Argentina y gozan de gran prestigio. La colectividad eslovena en la Argentina está excelentemente organizada, ya que tiene hogares eslovenos, teatros, escuelas, un periódico semanal y conserva buenas relaciones con su madre patria. Entre sus integrantes hay varios notables empresarios, científicos, intelectuales y también gran cantidad de profesionales universitarios de diversas profesiones. La mayoría vive en Buenos Aires y alrededores, aunque hay grandes grupos en Bariloche, Córdoba, Rosario y Mendoza.

El secretario de Ciencia y Tecnología Lic. Carlos de Bello firmó el pasado 3 de noviembre en Eslovenia un convenio intergubernamental sobre cooperación científica y tecnológica. Hasta el presente hay firmados ya cuatro acuerdos entre Argentina y Eslovenia: el anteriormente mencionado; el convenio sobre la supresión de visas entre ambos estados, que data de 1994; el acuerdo de colaboración cultural y educativa y un acuerdo comercial, firmado en 1995.

Nuestros esfuerzos están dirigidos hacia la ampliación de la cooperación mutua en todos los campos y especialmente quisieramos activar la cooperación económica. En pos de este objetivo, Eslovenia está preparando en la Argentina la presentación de su industria y de su economía durante el otoño de 1998.”

vedno pripravljene pomagati, zato naj vsak dan naredijo vsaj eno dobro delo. Pri načelih, ki jih je uveljavljal tudi v številnih poznejših delih je Bi-Pi pomembno mesto določal tudi duhovnosti. Mladini je za vzgled dajal starodavne viteze, ki so bili globoko verni, Boga so častili tako v cerkvah kot v naravi. Podobno naj ravna skavti. Ljubi naj krasote narave in v njih prepoznavo Boga, saj ni kaj prida sposoben, kdor ne veruje v Boga.

Nadaljnje dogajanje je bilo kakor plaz, saj je bilo ob koncu leta 1908 v uradnem skavtskem seznamu že vpisanih 6.000 angleških skavtov in na dopustnem potovanju v Čilu so Bi-Pija pozdravili tamkajšnji skavti. Na srečanju skavtov v Londonu leta 1911 se je pojavila skupina deklet pod imenom vodnice. General Baden Powell se je sklenil popolnoma posvetiti delu za mladino, predčasno se je upokojil in na prvem svetovnem jamboreeju v Londonu leta 1920 ga je okoli 8.000 skavtov iz 34 držav izbralo za svetovnega voditelja skavtov. Na tem mestu je bil do 5. februarja 1937 na Nizozemskem, potem se je z ženo umaknil v Kenijo, kjer je 8. februarja 1946 umrl.

Njegova skavtska zapuščina, - ki jo lahko strnemo v: skrb za duhovno, duševno in telesno rast mladih v skladne osebnosti, dosledne in zavestne člane narodne in verske skupnosti, poštene državljane in odgovorne člane skavtske organizacije, vse to pa prek samovzgoje, dejavne ljubezni do bližnjega, spoštovanja narave in življenja na prostem, povezanosti, izkazovanja zaupanja in starosti prilagojenih programov - pa se je razrastla do mestnih razsežnosti kmalu tudi na slovenskih tleh.

V Avstro-Ogrski, kamor je spadala Slovenija, so prve skavtske skupine nastale že leta 1910, uradno pa je bila skavtska organizacija ustanovljena dve leti pozneje. Slovenska javnost se je z njimi seznanila na slovensko hrvaškem katoliškem shodu v Ljubljani leta 1913. Uradni začetki slovenske skavtske organizacije pa segajo v čas po prvi svetovni vojni, ko je bilo 22. oktobra 1922 skavtsko taborjenje v Tivolju.

Nadaljevanje
prihodnje

Novice iz Slovenije

Slovenci v Argentini

Peter Opeka - mož leta

Revija *Revue de l'Ocean Indian* je izbrala za moža leta misijonarja **Petra Opeka**, Slovenca iz Argentine, ki že dolgo deluje na Madagaskarju.

Tako ga je predstavila: „*Nobena osebnost se ni zavzela za boj proti revščini tako kot ta duhovnik, ki o revščini pravi, da je kriviča, ki kliče do neba. Brez njegove pomoči bi zelo veliko ljudi preplavljalo ceste. V petih središčih je zbral 16.500 oseb, ki bi sicer živele po cestah v najbolj ponižujočih razmerah. Vsem je poskrbel delo, bivališče, šolo in razne usluge. Mnogi najdejo tudi priložnost, da ob njem odkrijejo vero. Pater se lahko pohvali, da ima največjo cerkev glavnega mesta, in sicer v vaški telovadnici, kjer se vsako nedeljo zbira k maši od 5 do 6 tisoč ljudi.*”

Poleg tega objavlja revija daljše poročilo, kako je Opeka učil domačine delati. Videl jih je, kako so v smeteh iskali in brskali za kak ostanek hrane. Pa si je mislil: „Te smeti bi lahko postale dobro gnojilo.” Pomešal se je med ljudi in z njimi začel prebirati, kar je bilo uporabnega. Ta material je prodal in izkupiček razdelil: pol za plačilo, pol za gradnjo hiš. Tako se je zgodilo, da so domačini začeli delati in graditi najprej lesene kočice, nato pa hiše iz opeke. Tako je zgradil pet naselij za 17.000 prebivalcev. Njegove šole obiskuje sedaj skoro 5.000 učencev, ki si bodo s primernim znanjem lahko pomagali v življenju.

Ponosni smo na tako delavnega misijonarja, ki skrbi za telesno in duhovno boljše življenje revnih ljudi na Madagaskarju, ter mu čestitamo k tej proslavitvi.

NOVICE S PRIMORSKE

SIMBOLIČNI TEMELJNI kamen so položili v Trstu za nov prizidek in celovito preureditev Slovenskega dijaškega doma Srečko Kosovel. Slovenski dijaški dom v Trstu deluje od leta 1946. Domska struktura, ki je bila zgrajena leta 1959, je zaradi pomanjkanja sredstev začela razpadati in ni ustrezala varnostnim in drugim predpisom. S pomočjo Sklada za Trst, dežele Furlanija - Julijska krajina, Republike Slovenije in drugih pokroviteljev bodo dom prilagodili sodobnim razmeram. Skupni strošek investicije znaša preko pet milijard italijanskih lir.

DELEGACIJA GLASBENE MATICE iz Trsta pod vodstvom predsednika upravnega odbora Draga Štokerja je bila na obisku pri državnem sekretarju na ministrstvu za zunanje zadeve Francu Juriju. Gostje so predstavili delovanje in pomen te glasbenopedagoške ustanove slovenske manjšine v Italiji ter izrazili pričakovanje, da se njen

formalni status, ob že zagotovljenih pogojih za delovanje, čimprej opredeli. Državni sekretar Juri je sogovornikom zagotovil, da je skrb za dokončno ureditev še odprtih vprašanj in položaja ustanov slovenske manjšine v zamejstvu v ospredju dvostranskih odnosov med Slovenijo in Italijo.

NA SEJI upravnega sveta Tržaške kreditne banke v likvidaciji so ugotovili, da so se postavke o zbranih sredstvih in naložbah izboljšale tako kakovostno kot tudi količinsko, kar ob negativnem ekonomskem rezultatu kaže na občuten vzpon. Negativni rezultat je sicer upravičen, saj je treba upoštevati težave pri poslovanju v zvezi s ponovnim začetkom dejavnosti. V sklopu širših prerazporeditev v grupi Banca Antoniana Popolare Veneta je prišlo do nekaterih kadrovskih sprememb tudi v sestavi upravnega sveta Nove Tržaške banke. Aniceto Ranieri je prevzel predsedniško funkcijo, podpredsednik bo odslej Giovanni Gabrielli, Enzo Cainero pa v upravni svet vstopa kot svetovalec. Spremembe gre razumeti v smislu nadaljnje krepitve in razvoja tržaške bančne ustanove, poudarjajo v sporočilu iz NTKB.

Koroška na slabi poti

Avstrijska socialdemokratska stranka (SPOe), ljudska stranka (OeVP) in svobodnjaki (FPÖe) so minuli teden zavrnili oblikovanje trojezične (nemško-slovensko-italijanske) skupine v javnem vrtcu v Bekštanju. Z njihovo zavrnitvijo je postalo jasno, da si je Koroška izbrala pot v nemško enosmerni ulico; seznam tovrstnih škandalov pa s tem postaja vse daljši, je v sporočilu zapisal dunajski Center avstrijskih narodnosti in navedel še niz podobnih primerov. Neresno je, da hoče Koroška po eni strani kot obmejna regija Evropske zveze pri širitvi EZ na Vzhod z vsemi sredstvi kovati kapital, v isti sapi pa spodkopava enega glavnih načel politike EZ na obmejnih območjih - namreč pospeševanje dvo- in večjezičnosti, poudarja Center.

Osebnosti

Smrti: Umrla sta v Mendozu **Pavla Murovec** (78), v Devoto pa **Emil Grgič** (92). Naj počivata v miru!

Cooneyja Minister v škrpicah v režiji Dušana Mlakarja in izvedbi SLG Celje. Letos so prvič podelili nagrado za žlahtno komedijsko pero, ki jo je dobilo komedija z naslovom Vaja zbor.

LJUBLJANA - V preddverju Cankarjevega so odprli razstavo slovenskega karikaturista Boruta Pečarja. To je doslej najobsežnejša predstavitev Pečarjevih portretnih zapisov, saj je na ogled približno 140 karikatur znanih osebnosti iz slovenskega kulturnega in javnega življenja. Risbe so razdeljene na posamezne sklope, posebej glasbeniki, literati, likovni umetniki, gledališčniki.

LJUBLJANA - Minuli teden je v prometnih nesrečah življenje izgubilo devet oseb, 114 pa je bilo telesno poškodovanih. Letos je na slovenskih cestah v prometnih nesrečah umrlo 89 oseb, v enakem obdobju lani pa 76. - V Sloveniji si po pisanju Dela vsak mesec vzame življenje 50 ljudi, prav toliko pa jih skuša na tak način ubežati stiski, iz katere ne vidijo izhoda. Lani si je po podatkih ministrstva za notranje zadeve vzelo življenje 548 oseb, od tega 435 moških, večinoma starih od 44 do 54 let.

LJUBLJANA - Ob svetovnem dnevu Romov (Ciganov) - 8. aprila - so v Slovenskem etnografskem muzeju odprli razstavi fotografij avtorjev Nade Žgank in dr. Svaniborja Pettana.

LJUBLJANA - Slovensko podjetje za razvoj programske opreme HERMES SoftLab je pridobilo Marshallovo nagrado, ki sta mu jo podelila časopisno podjetje Wall Street Journal Europe in banka Citibank. Omenjeno priznanje, za katerega se potegujejo podjetja Srednje in Vzhodne Evrope, ki s poslovnimi pobudami bistveno pripomorejo h gospodarskemu in družbenemu razvoju tega dela Evrope, pomeni veliko priznanje za omenjeno podjetje, hkrati pa prispeva tudi k ekonomski uspešnosti slovenske države in promociji v tujini ter dokazuje slovensko sposobnost razvoja visoke tehnologije. Največji delež prodaje Hermes Softlab zavzema programska oprema za arhiviranje Omniback II.

Slovenija in šport

STRATTON - Snowboarderji so se na odprtem prvenstvu ZDA v Strattonu, ki je del svetovne serije ISF, pomerili še v dvo-boju. Znova je odlično nastopila Polona Zupan, ki je osvojila 5. mesto, Luka Grilc pa je po padcu v drugem nastopu osvojil 31. mesto.

NOVA GORICA - Na letošnjem državnem prvenstvu v latinskoameriških plesih v Novi Gorici sta že osmo leto zapored v članski konkurenci ostala nepremagana Katarina Venturini in Andrej Škufca. Sicer pa so organizatorji podelili šest naslovov državnih prvakov v različnih starostnih kategorijah.

PARIZ, Francija - Plavalci so v Parizu končali svetovni pokal v 25-metrskih bazenih. Med 450 tekmovalci iz 43 držav je slovenskima plavalkama Alenki Kejžar na 200 metrov hrbtno in Metki Sparavec na 50 metrov delfin uspelo osvojiti 3. mesto, drugi pa so poskrbeli za pet novih državnih rekordov: Aleš Aberšek je v osvojitvi 4. mesto, in najboljša slovenska znamka na tej razdalji zdaj znaša 2:00,27 minute. Tanja Blatnik je 200 metrov prosto zmogla v času novega rekorda 2:01,01 minute in osvojila 6. mesto, Nataša Kejžar pa je bila z 1:09,27 rekordna na 100 metrov prsno in osvojila 4. mesto.

NEW YORK - Legendarni slovenski olimpijonec Leon Štukelj je v sredo, 15.

LJUBLJANA - V teh dneh je zaradi poskusov zastojarskega telefoniranja, pri čemer nespretni goljufi poškodujejo optični čitalec v telefonskem aparatu, ki bere čip na telekartici, iz prometa izpadla dobra tretjina vseh telefonskih govorilnic ali več kot tisoč po vsej Sloveniji. Ker se optični čitalci zelo redko pokvarijo, jih v Telekomu Slovenije toliko nimajo na zalogi. Zato so pri popravilu govorilnic vezani na izdelovalca kartičnih telefonskih aparatov in dobavitelja rezervnih delov, ki bo zadostno količino čitalcev dobavil v prihodnjih dneh. Novi čitalci bodo nekoliko spremenjeni, tako da bodo odpornejši. Skupaj s spremenjenim programom, ki krmili govorilnice, bodo onemogočili tudi goljufanje in zastojarsko klicanje. Telekom Slovenije ima veliko škodo, saj bo popravilo vsake pokvarjene govorilnice veljalo približno 20.000 tolarjev.

LJUBLJANA - Pevski zbor Consortium musicum je praznoval 30-letnico delovanja. Jubilej so proslavili s Haydnovim oratorijem Letni časi v dvorani Slovenske filharmonije. Zbor je prepeval pod vodstvom dirigenta dr. Mirka Cudermana ob spremljavi orkestra, kot solisti pa so nastopili sopranistka Andreja Zakonjšek, tenorist Marijan Trček in basist **Marko Fink**. - Zbor je ob tej priložnosti izdal seznam vokalnih in vokalno-instrumentalnih del, ki jih je izvajal v tem času. Med njimi je zbor izvedel 16 praznikov in 147 prvih izvedb v Ljubljani. Zabeleženih je okoli tristo koncertov.

KOSTANJEVICA NAD NOVO GORICO - V samostanski knjižnici, poimenovani po jezikoslovcu p. Stanislavu Škrabcu, obnavljajo tako prostore kot opremo, da jo bo lahko uporabljala širša publika. Shranjenih je okoli deset tisoč knjig iz raznih obdobij, med njimi 30 redkih prvotiskov (inkunabul), ki pa so v precej slabem stanju. Pri obnavljanju teh bodo sodelovali strokovnjaki iz Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani.

ADLEŠIČI - Slovenski etnografski muzej (SEM) je gostil udeležence mednarodnega raziskovalnega projekta Linen on net (Platno na mreži) iz Finske, Švedske, Italije in Nemčije, ki s slovenskimi etnografi sodelujejo v projektu raziskovanja skupnih korenin in značilnosti platnenih vzorcev evropskih. Gostje so dopoldne obiskali SEM in si ogledali eno največjih zbirk tekstilij v Sloveniji, popoldne pa so si na strokovni ekskurziji v Adlešičih v Beli Krajini ogledali ročno izdelovanje lanenega platna.

LJUBLJANA - Generalni sekretar Rdečega križa Slovenije (RKS) Mirko Jelenič in predstavnik norveškega rdečega križa Ole Johan Hauge sta na sedežu RKS podpisala pogodbo o sodelovanju med obema človekoljubnima organizacijama. Norveški rdeči križ bo tako v letošnjem letu namenil 9 milijonov tolarjev za nekatere programe v Sloveniji.

CELJE - S podelitvijo nagrad in uprizoritvijo komedije Šola za žene, ki so jo po Molieru pripravili na AGRFT, so se v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju končali letošnji Dnevi komedije. V tekmovalnem programu se je od 28. februarja ob koncih tedna zvrstilo osem predstav, potekal pa je tudi spremljevalni program. Po odločitvi žirije je nagrado za žlahtno komedijanko leta prejela Jožica Avbelj za vlogo Dorine v Molierovem Tartuffu v izvedbi Mestnega gledališča ljubljanskega, žlahtni komedijant leta je postal Zvone Agrež za vlogo Georgea Nerodeka v predstavi Minister v škrpicah v izvedbi SLG Celje, nagrado za žlahtno režijo leta je prejel Janusz Kica za postavitev Shakespearove Ukročene trimoglavke v izvedbi SLG Celje, za žlahtno komedijo je bila izbrana predstava Raya

Mali oglasi

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliške vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

TURIZEM

el. 441-1264 / 1265
Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo
PSIHOLOGINJA

Lic. **Marjana Volovšek**, klinična psihologinja, za mladino in odrasle, družine in pare. Av. Luis María Campos 1544 - 3. nadst. „12“ - Tel.: 784-2290

ADVOKATI

dr. **Marjana Poznič** - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. **Franč Knavs**, dr. **Bernard Knavs**, dr. **Veronika Knavs** - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. **Lilijana Kožar**, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

VIDEO

Marjan Vivod - video posnetki, filmanje z eno ali več kamerami. Predhodni proračun in zagotovljen termin izdelave. Padre Castañer 366 - (1708) Morón Tel.: 627-4242 - E-mail: vivodtine@overnet.com.ar

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Obvestila

PETEK, 17. aprila:

Prvi sestanek staršev in otrok novega otroškega pevskega zbora, ob 18.30 v Našem domu v San Justu.

SOBOTA, 18. aprila

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

Šahovski turnir društva Slovenska vas ob 18. Vabljeni tudi šahisti iz drugih domov.

Redni občni zbor Kreditne zadruge Sloga ob 20. uri v Slovenskem domu v San Martinu.

NEDELJA, 19. aprila:

46. misijonska veletombola v Slovenski vasi ob 14. uri.

SOBOTA, 25. aprila:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

Redni občni zbor Slomškovega doma ob 20. uri.

Redni občni zbor Slovenske kulturne akcije ob 17. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 26. aprila:

51. občni zbor društva Zedinjene Slovenija ob 9.30 v Slovenski hiši.

PONEDELJEK, 27. aprila:

Občni zbor Slovenske-latinskoameriške trgovske zbornice ob 20. uri v Slovenski hiši.

SREDA, 29. aprila:

Šolska seja ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 2. maja:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

Močan potres...

Nad. s 1. str.

odeje, blazine, sredstva za ogrevanje in šotore iz državnih rezerv, so sporočili iz štaba civilne zaščite. V primeru izpada pitne vode bodo oskrbo z vodo zagotovili s pomočjo gasilcev. Ugotovili so, da je treba zaradi vremenskih razmer najprej zagotoviti pokrivne materiale.

Rdeči križ Slovenije je na širše Tolminsko območje poslal večje količine prehrabnih paketov, območnemu združenju RK Tolmin pa nakazal sredstva v višini 2 milijona tolarjev za prve enkratne finančne pomoči najbolj prizadetim prebivalcem.

O potresu je slovenski Rdeči križ obvestil tudi Mednarodno organizacijo Rdečega križa, ki se bo predvidoma vključila v pomoč, ko bodo znani podatki o škodi in potrebah po pomoči. Pomoč pa sta namenila tudi norveški in hrvaški RK.

Tudi slovenska Karitas se preko vseh treh škofijskih Karitas vključuje v pomoč ljudem, prizadetim po potresu. Vse župnijske Karitas na tem območju so se pa vključile v aktivnosti štabov za civilno zaščito.

Prizadetemu območju so že ponudili pomoč iz Benečije na italijanski strani.

OBISKI

Podpredsednik vlade Marjan Podobnik je obiskal kraje, ki jih je prizadel potres. Najprej se je ustavil v Bovcu in si ogledal hude posledice potresa v Drežniških Ravnah, nato pa se je skupaj z ministrom za okolje in prostor Pavletom Gantarjem odpravil še v Kobarid in na Tolminsko. V pogovoru z župani in drugimi so se pogovarjali predvsem o tem, s kakšnimi kratkoročnimi ukrepi naj bi vlada zagotovila takojšnjo pomoč najbolj prizadetim družinam in ustanovam. O tem naj bi se ministri dogovorili v torek na izredni seji vlade.

Tudi minister za promet Anton Bergauer se je skupaj z direktorjem Direkcije RS za ceste Vilijem Žavrlanom na kraju samem seznanil s posledicami, ki jih je potres pustil na cestah.

Škodo si je ogledal še minister za okolje in prostor Pavle Gantar s sodelavci.

Tudi predsednik Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) Lojze Peterle je obiskal potresne kraje. Ogledal si je prizadeta območja v občinah Tolmin, Bovec, Kobarid in Bohinj, kjer se je tudi približe seznanil s trenutnim stanjem in škodo, ki je nastala in odpravljanjem posledic potresa.

Potresi v Sloveniji

Nedeljski potres eden najhujših po 2. svetovni vojni

V Sloveniji zabeležijo vsako leto nekaj sto šibkih potresov in enega ali dva, ki dosežeta 6. stopnjo po Mercallijevi lestvici. Po potresni dejavnosti pa so v ospredju gorenjsko-ljubljansko, idrijsko in krško-brežiško območje.

Slovenijo je prizadel najhujši potres 26. marca leta 1511 na Idrijskem, ki je dosegel 10. stopnjo po Mercallijevi lestvici. Takrat je v potresu umrlo 12.000 ljudi, porušil je skorajda vse gradove na Gorenjskem, Notranjskem in Dolenjskem.

Ravno na veliko noč pred 103. leti, 14. aprila 1895, pa je območje Ljubljane prizadel najhujši potres. V žarišču, 16 kilometrov pod mestom, je potres dosegel jakost 8. do 9. stopnje po Mercallijevi lestvici. Terjal je sedem človeških življenj, poškodovanih pa je bilo tudi deset odstotkov poslopj v mestu. Prav na veliko noč je letos v ljubljanski stolnici ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. France Rode vodil potresno pobožnost ob 103. obletnici ljubljanskega potresa.

Močnejši potresi, ki so v zadnjih desetletjih prizadeli Slovenijo, so bili potres na Kozjanskem leta 1974, leta 1976 je bil Bre-

ginjski kot skoraj povsem uničen, vendar je bilo žarišče potresa v sosednji Italiji, v Furlaniji-Juljski krajini. Leta 1977 je bil močnejši potres tudi na Gorenjskem. Danes najbolj prizadeto območje pa je bilo priča hujšemu potresu tudi leta 1995 na območju Ilirske Bistrice, ki pa je pozročil manjšo škodo. V Šempetru v Savinjski dolini je bil prav tako močan potres leta 1982.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

13. aprila 1998

1 dolar	171,47 SIT tolarjev
1 marka	93,96 SIT tolarjev
100 lir	9,52 SIT tolarjev

Marija Kavčnik

Cesta na Brdo 37 - (1111) Ljubljana
Tel.: +386-61-274-013

Poskrbi za prodajo vaših nepremičnin v Sloveniji, ki so se jih polastili nepravilno v prejšnjem režimu

ZADETEK V SREDINO!

Poglavitno je, da ne zgrešite cilja. Naš cilj je, da vi dosežete svojega! Svoje prihranke naložite varno in donosno v SLOGI.

S karto SLOGA (200\$ navadne vloge) pa imate poleg mnogih ugodnosti še možnost pri žrebanju za dve letalski vozovnici

BUE - LJU - BUE

Pričakujemo vaš obisk ali klic: 656-6565

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentin B. Debeljak
Propietario:
Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421
e-mail: esloveniau@impsat1.com.ar
e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - (1101) Buenos Aires - Argentina - Tel.: 307-1044 - Fax: 307-1953
E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Nagrada „Vstajenje“ '97

Člani odbora za podelitev zamejske nagrade Vstajenje Zorko Harej, Zora Tavčar, Rebula, Diomira Fabjan Bajc, Marij Maver in Martin Jevnikar so se na seji 7. aprila na sedežu Slovenske prosvete v Trstu po pregledu 17 knjig odločili, da bodo literarno nagrado Vstajenje za leto 1997 podelili tržaškemu pisatelju Marku Sosiču za kratki roman *Balerina, balerina*, ki je izšel pri tržaški založbi Mladika. Denarna sredstva za nagrado je prispevala Zadruga kraška banka z Opčin, podelitev nagrade pa bo 20. aprila v Peterlinovi dvorani v Trstu.

Literarno nagrado Vstajenje podeljujejo od leta 1963, letošnja bo torej že 35. Na pobudo duhovnika in pesnika Stanka Janežiča so jo ustanovili predstavniki zamejskih demokratičnih in katoliških organizacij, revij, časopisov, Mohorjeve družbe iz Gorice in Celovca. Že ob ustanovitvi so določili, da je namenjena zamejskim in zdomskim pesnikom, pisateljem in znanstvenikom, ker ustvarjajo v težjih razmerah kot v matični domovini, imajo manjši odziv in navadno tudi ne dosežejo nobenega drugega javnega priznanja. Nagrado dobi delo, ki je na umetniški višini, temelji na vrednotah zahodnoevropske kulture in krščanstva, znanstveno delo pa na trdnih znanstvenih osnovah.

Doslej so nagrado dobili Vinko Beličič, Ruda Jurčec, France Dolinar, *Karel Maurser, Vinko Brumen, Alojz Rebula, Lev Detela, Boris Pahor, Vladimir Kos, Milka Hartman, Valentin Polanšek, Ubald Vrabec, Andrej Kobal, Štefan Tonkli, Irena Žerjal, Zora Piščanc, Franc Jeza, Pavle Merku, Bruna Pertot, Zora Tavčar, Ljubka Šorli, Saša Martelanc, France Papež, Tomaž Simčič, Franc Sodja, Janko Messner, Zorko Škamperle, Tone Brulc, Rafko Dolhar, Jože Velikonja in Stanko Janežič.